

[Transcript] Studio N / Anatomie jednoho atentátu na ruského propagandistu

Je úterý čtvrtého dubna, posloucháte studio N, tady je Filip Titlbach.

Dnes o anatomii jednoho atentátu na ruského propagandistu.

Populární ruský bloger Vladlen Tatarský zemřel v neděli po výbuchu bomby v Petrohradské kavárně, kde přednášel veřejnosti.

Zabílela ho pozlacená soška, ve které byla bomba.

O atentátu se budu bavit s reportérkou zahraniční redakce neníku N Petrou Procházkovou.

Petro vítej, ahoj.

Co se přesně stalo v neděli v té Petrohradské kavárně?

Musíme si rozdělit tu událost na dvě části. Jedna je, co víme určitě, a jedna je, co oni referují především ruská média.

Ta fakta bych chtěl. Těch moc není. Jisté je, jak si řekl, že Tatarský měl v jedné Petrohradské kavárně v centru města veřejnou přednášku.

Na tu přednášku mu přinesli sošku.

Z toho jsou videa, to jsem viděl i já.

Tohle jsou videa. Měla to být pozlacená soška horníka, což je symbolické, protože on jako horník začínal, on je svou původní profesí horník, jeho tatínek byl horník a dědeček byl horník.

V té sošce byla pravděpodobně nálož podmáčku vyrobená a ta v jednu chvíli explodovala. To je doloženo videji.

Nic jiného doloženo videji není až na jednu věc a to je moment, kdy do té kavárny přichází dívka, která je nyní obviněna,

vlastně už teroristického útoku podle si ruských vyšetřovatelů a tamá v rukou velkou kraběcí udeň, v té kraběci měla být ta soška.

Opravdu jako toho, co je naprosto jisté, víme málo, co je méně jisté, ale pravděpodobné je, že skutečně ona Daria Tripova předala

tu sošku tatarskému, poté odstoupila a soška vybuchla. Co všechno je kolem té události, jestli to věděla, že mu předává bombu, nebo nevěděla, kdo jí to prostě podstrčil, nebo kdo jí instruoval,

jestli byla v nějaké organizaci, či nebyla, to všechno už nevíme respektive, tam se musíme opírat pouze na verze ruských vyšetřovatelů a ruských médií

a to je hodně lidově řečeno ošajstlych.

Stejně se k tomu dostaneme, tady víme, že prostě existuje linka tatarský přednáší, v kavárně z toho jsou fotky, jsou z toho videa.

Dále vidíme video, kdemu někdo předává pozlacenou sošku a dále jsem viděl video, jak to tam v tom místě, kde on přednášel bouhlo,

to bylo video zvenku, kde se rozsypala všechna okna a potom následně vidíme video, jak tam lidi odklízejí různé věci, stoly a tak dál,

v první řadě bylo spoustat zraněných, tohle jsou fakta a tohle je ta logická linka.

A teď, o čem hovoří různí vyšetřovatelé, o čem hovoří ruská státní média a zase, tady pojďme říct, musíme si dávat pozor na to, co říkají, ale co říkají?

Ať to víme.

Různí vyšetřovatelé a tím pádem i ruská média mají jasno, ty mají ten případ vyřešen, ukončen, myslím, že by zítra mohli tady začít soud a mohli by Dariju Trapovou poslat nás poustu let do vězení nely něco horšího.

Oni tvrdí, že Darija je aktivistka, je tu mladá žena, takže oni jak si poukazují na její účty na sociálních

sítích,

kterých lze skutečně vysledovat, že to je dívka z takovými sklonik aktivizmu a ekologii, obraně přírodního prostředí a tak dále,

že se vzhledla v ukrajinšských kanálech na telegramu, které dlouho vysledovala, a z Ukrajiny od jistých osob dostala pokyn vlastně zlikvidovat Tatarského.

Mělo to několik kroku, ona se s ním seznámila už v Moskvě na podobné akci, která se konala asi týden před tou Petrohradskou akcí,

aby se mu jak si připoměla a nebudila v něm potom podezření, tam mu dala na té moskevské akci mu dala několik takových obrázků,

ve formě jako pohledu, které ona malovala a prodávala a získávala tím peníze jako by na pomoc ruské armády bojující proti Ukrajině,

protože to byla jeden, jak si z jejich úkolů, který ona dostala, aby se vetřela do přízně jednak Tatarského,

aby budila dojem člověka, který podporuje tu válku a nebyla nápadna, ale cíl měl být ten atentát.

Počkej, a to se stalo nebo to je ta vyšetřovací verze?

No, to těžko říct, já jsem žádný pohled, který by ona vyráběla, neviděla a když jsem se dívala na její účty na sociálních sítích,

tak jsem tam nic takového nenašla. Našla jsem tam, jak se obléka doru, ona se zajímala o modu velice,

byla vegetariánka, takže spíš tohoto druhu příspěvky obléka se do různých šatů, žádné politické příspěvky jsem tam nenašla,

ano ona se účastnila v loňském roce, protiválečných demonstrací, ale to taky o něčem nevyovídá, takže toto už s těmi pohledy

a s tím, jak se snažila vetřít do přízně tatarskému a připrovoval ten čin, to je verze vyšetřovatelů.

O všem s tím, že ona už se k tomu přiznává. Nicméně znam, jak se i jiné případy, kdy se lidé přiznávali poučité době,

kdy byly zatčení ruskými vyšetřovacími orgány.

Ona dokonce existuje v videu, kde ona se přiznává.

Páním, že se to zaděžilo. Za čto? Za přibýstvou vladléna Tatarského.

Co ty z dělala?

Já prynesla to do statuetku, které vzrbala.

A kdo těpě předal to statuetku?

Možná, já popošli rozkážu.

Ano, existuje video, na kterém nejdřív ona říká, že skutečně tu sošku předala.

To asi tak bylo. A skutečně tu sošku asi předala.

Největší intrik a největší otazník, který teď v té věci máme,

a ten zatím ani ti ruští vyšetřovatelé úplně nerozkřívají je,

zdá ona věděla, co v té sošce je, že je v ní ukryta bomba.

Ona tvrdí, že nikoliv. Ona tvrdí, že tu šila,

že jde o něco, co nemá být jenom dárik, co nemá být jenom úpomínkový předmět.

Ale udelně si myslela, že tam je třeba nějaké odpuslouchávací zařízení,

které jak si má toho Tatarského sledovat.

Není to ale moc logické, protože takouhle sošku si asi sebou nebudeš brát

na nějaké tajné schůzky představ si, že někam pudeš a vedle sebe postaviš.

Na tou sošku tu si prostě postavíš doma, tak nevímysly třeba chtěli ho odpuslouchávat doma. Ale ona prostě říká, že nevěděla, že v tom ta bomba byla a dokonce i ruší vyšetřovatelé připouštějí, že ona není tím hlavním pachatelem, že je pouze člověkem, který byl využit a to ukraínckými tajnými službami, se který mi má spolupracvat jistý novinář Roman Popkov, ten ruský novinář, který odešel do Kieva a pracuje nyní na Ukrajině má řadu kanálu, na sociálních sítích, je to velmi angažovaný člověk a ten měl být tou spojkou, která instruovala Dariu k tomu a vedla ji vlastně krok za krokem k tomu, aby zabila Tatarského.

A zase, tak to bylo a nebo ne? Co dokážeme zjistit?

Já o tom pochybuji, protože v té verzi ruských tajných služb se tam samozřejmě ještě objevili jako spolupachatele lidé z fondu proti korupci Alexei Navalného, pak tam padají různá další méná různých opozičních politických vůdců, kteří jsou většinou v emigraci. A spíš se mi to zdá, že ruská propaganda chce z toho vytvořit takový takový dord, pejsek a kočička zamotat do toho opravdu všechny své videove, nepřátelé a obvinít je z nějakého obrovského spiknutí.

Myslím si, že tak úplně to nebude.

A zároveň asi si nemůžeme být jistí, že třeba část pravdy na tom není?

To si nemůžeme být jistí a to, že Daria předala tu sošku Tatarskému, to se zdá být pravda.

Otázka je, jakou roli ona v celé akci hraje, na kohovůbec byla napojená a to, co teď říká a co natáče, je natáčeno na ta videa, která vyšetřovatele zveřejňují prostřednictvím ruských médií, tak kolik toho tam je pravdy, to už opravdu nedokážeme moc odhadnout.

A kdež ruské tajné služby ukazují prstem na Ukrajinu, což logické zvláště v téhle chvíli, tak jak se k tomu vyjadřuje Ukrajina? Mně se moc líbilo zase vyjádření pana prezidenta Zelenského, který s velkou, jak se s velkým nadhledem, k tomu prvnímu obvinění, že tedy ukraínské tajné služby zlikvidovaly Tatarského tak jenom řekl, že on se vůbec nezajímá o to, co se děje v rusku, že toho nezajímá, že on se stará o to, co se děje na Ukrajině a upřímně řečeno, že by byl Tatarský až za stak výraznou osobou, že by ukraínské tajné služby neměli co jiného na práci, než likvidovat toho, jak si bych řekla, mravně pokleslého propagandistu ruského, nevím, myslím si, že by si vybrali možná jiné cíle.

Každopádně a v dvě.

Tam je teda jedna malá taková odbočka, zajímavé je, že taková várna, ten Street Bar, číslo jedna v centru Petrohradu, dříve patřil osobie, která už stojí za pozornost i ukraínckým tajným službama. To je Jevgený Prigožin.

Kuchaš Putinův.

Kuchaš Putinův, majitel, největší, nejvýznamnější soukromé vojenské skupiny

na území ruské federace, takzvaných Vágnerovců,
to je známe skoro všichni,
jen se tedy snaží dobít Bachmut už desátý měsíc.
A dokonce se tam objevovali takové dohady o tom,
jestli tam náhodou neměl přijít, ale podle mě nikole,
protože on je v tuto chvíli na Dombase.
Ta spojitost tam je pouze taková vágní, tatarský s Prigožinem se osobně,
ani snad nějak přili, že osobně neznali,
ale Prigožin věnoval tu kavárnu do užívání ruským vlastencům,
patriotům, podporovatelům,
jak se té, jak oni říkají, speciální vojenské operace,
a také zatím účelem, aby lidé tatarský tam mohli pořádat
své propagandistické akce.
Tak tato spojitost tady je.
Proto se také mluví o tom,
že tatarský by vlastně tak jako použít,
jako varování Prigožinovi,
a že vlastně nemusí jít vůbec o to,
že by se nějak Ukrajina angažovala vzabytí tatarského,
ale o to, že existují nějaké vnitřní spory
mezi různými skupinami v Rusku.
Prostě jedna z těch verzí,
ke které se vlastně i já docela přikláním je,
že dě o akci, která světsí o nějakých výraznějších sporech
u vnitř těch ruských různých skupin, struktur,
ministerstvo obrany, tajné služby,
jsou kromé armády do toho různí lokální vůdci.
Ta situace je tam hodně nepřehledná, hodně napětá,
a je možné, že toto je výsledek prostě nějakých vzájemných šarvátek,
ale jestli to tak je, tak se hodně dlouho nedozvíme, jak to přesně.
Možná, abychom si dokázali představit různé motivace,
tak musíme říct, kdo byl přesně tatarský?
No, tatarský byl taková zvláštní osoba schodů okolností.
Já jsem ho tedy sledovala i předtím, než byl zabit,
protože on byl výrazný takovou svoji,
jako hrubostí, neomaleností, takovou opravdu tą primitivní propagandou.
Je to člověk, který se narodil na Dombase, na Ukrajině, na ukrajinském Dombase,
pochází z hornické rodiny, velmi si na tom zakládal,
jeho tatínek byl horník a dědeček byl horník Dombase,
prostě hornická oblast, jako horník pracoval.
Poté se, ale dal do služby biznisu, snažil se obchodovat s nábytkem,
vzal se nějaký velký kredid, ten, kde dokázal zpláce
a různí lidé to řeší různě, tak on to řešil tak,
že se spolu se svými kumpány ozbrojil a šli vyloupit banku.

To je takové hovádo trošku?

To tak trošku je, navíc to přijde mi to, když už jdu vyloupit banku, tak aby to za něco stálo, oni ukradli asi 4000 dolarů a ještě do tří hodin laple, takže ani tohle jako nebyl zrovna jeho nejspěšnější kousek v těch bankoch vkách byla někde, jaký si ten chip, který ukazuje tvůj polohu, takže to nevěděli, že existuje. Dostal 12 let, které si odpikával trestanecké kolonii nedaleko Donetska a v roce 2011, pokud se dobře pamatuju, a v roce 2014, kdy vlastně začala válka na Dombase, tak během těch bojů, které se odehrávali velmi blízko tady té věznicé, dokonce přímo tam někde padaly, dělo středecké granáty, tak je mu se podařilo využít situace a utekli zase z té věznicé. No ale už nemuseli se moc skrývat, protože když válka, tak jak známo potřebuješ každou ruku, která udrží samopal, takže hned i tě to dokázal se zařadit, hned si vzal do ruky, samopal posel jeho do zákopu, ale on nějak si asi řekali, že to není úplně nejlepší vyvrcholení kariery, nechat se zabít na frontě, tak se dál na Eru novinářskou, začal nám fušovat dořemesla. A kolega, kolega, skoro kolega, on potom v roce 2019 odjel do Moskvy, zažádal u ruské občanství, v roce 2022 už dostal ruský pas, takže on je regulérně ruský občan a věnoval se prostě blogům, různým reportat v hálečném spravodejství, jak on tomu říkal jezděl zpátky na Domba, sa o tam teď vysílal neuvěřitelné reportáže.

A mimo chodem.

Neuvěřitelné reportáže, ale myslíš neuvěřitelné, jako propagandistické reportáže.

V kontaktu v armádě takže se dostával na místa kam se běžně novinář nedostane, ale většinou to bylo o něm, většinou to bylo o něm, to v centru pozornosti a tej kamery to byli same selfie a prostě reportáž o něm, jak se někam dostala, ale ještě jedna zajímavost, on tedy to tvrdil, nevím, myslí to je pravda, ověřit asi už těžko, on o sobě tvrdil, že byl bojovníkem tedy za ten ruský Dombas už od raného dětství a že na hodinách Ukrajinčtiny bojkotoval ukrajinský jazyk a říkal učitelce, že Ukrajinčina není zapotřebí, protože jednou toto bude ruský svět a bluvil pouze rusky a jeho otec byl také údejně ruský vlastenec. Takže podle toho, co on o sobě říkal a o své rodině, tak to byla skutečně jak si rodina, která nesouhlasila s tím, že v roce 1991 po ruský světské osvazu Dombas z celá logicky připadl Ukrajině, tam se žádné nové hrynce nekreslili.

A takových lidí asi na Dombase víc, pro rusky smíšlících?

Takových tam určitě bylo víc, ale on byl tedy hodně radikální ty jeho příspěvy, který se podíváš především na telegram na jeho kanál, který je stále otevřený, tak opravdu vidíš, že on vybočoval z těch běžinných propagandistických kanálů opravdu takovou.

Co třeba říkal?

On třeba vyzýval k vychlazení Ukrajenců.

Oni hovořil jako o sviních, používo ještě horší slova,

hovořil o tom, že vlastně žádní Ukrajenci nejsou,

že by dospělí lidé, měli být vyhlazení děti, tedy rusifikováni,

byl strašně homofóbní, on tvrdili, že všichni fašisté jsou homoseksuálové

a takovéto skratky tam prostě uváděl a měl, ale jako početné obacenstvům,

které s ním jsou zňalo, jeho sledovalo na tom telegramu se půl milionu lidí,

ale on byl i na jiných sítích, takže já si myslím, že určitě kolem milionu lidí,

kterí ho při nejmenším sledovali, neříkám, že mu aplaudovali, tak určitě měl.

Takže v tom ruském informačním prostoru patřil k těm nejvíraznějším válečným štváčům?

No to bych neřekla, protože ty nejvíraznější váleční štváči

jsou lidé jako Solovio Fakabajevova a Simoniana podobně,

což jsou lidé, kteří zaujmají i oficiální jako vysoké posty v ruských médiích,

v ruské státní televizi a k tomu si vedou ty kanály a to jich obecenstvuje mnoho násobně vyšší.

A zároveň i když trá Soloviov taky se uchiluje k tomu, že tvrdí,

že žádný ukrajinský národ neexistuje, tak přece jenom i formální úroveň těch diskuzí,

těch tokšou, které on vede, tak je jinde.

Ale tatovství patřil mezi v té amaterské kategorie lidí,

kterí nemají za sebou, třeba to zázelem jí té státní televize, tak patřil k výrazným osobnostem.

Pokud se nepletu, tak on na jedno stranu si byl velmi drsný, velmi ostří úči ukrajine.

Byl, jak říkáš, jako extremistickým patriotem ruským,

ale zároveň kritizoval to ruské vedení.

Ano, on, a to my mochodem od Podzimaloňského roku si můžeme povšimnout,

že se v tom internetovém prostoru objevila řada příspěvků,

nejen od něj, které si dovolují kritizovat jak třeba ruského ministra obrany Shoigu

a některé generály, i některé vlastně spolupracovníky prezidentské administrativy.

A je to poměrně častá věc.

Jediný, kdo je naprosto nekritizovatelný a nejdeš ani sluvko,

které by jak si házel odbyť část viny za to, co se děje na tu jeho osobu taky prezident Vladimir Putin.

Ten, ten je úplně mimo, mimo tuto sferu.

Já si to vysilnuju, a on prostě, on je prostě chráněn

i od těchto dá se říci na první pohled z jak si utržených ze řetězu blogerů.

A z toho já usuzuju, že i oni jsou být nějakým způsobem korygováně a řízeně,

a nebo nějak vědí, co je ještě pro něbezpečné, protože...

Přidte, že tenhle člověk rozhodně nebyl pod ochranou Putina?

Těžko odhadnout, jak dalec vůbec Putin věděl o jeho existenci, protože takových lidí je víc,

ale zcela určitě prezidentská administrativa tyto lidi sleduje.

Pravděpodobně je i využívá často k tomu, aby když kremlníkohu nekritizuje generáli,

kteří se dopustili něčeho sověřejnost, sověřejnost,
jako zaráží typickým příkladem, bylo to o svobození ukrajinci části harkovské oblasti
a potom ale i ustoupení na juhu z Harrisonu, je třeba to nějak vysvětlit,
tak se používají tyto blogerzy, že jako začnou sršet kritiku na hlavi různých generálu.
A tohle já si právě říkám, jestli naopak nemohla být jako vyžáda nákritika.
Pokud Tatarsky tvrděl, že Ruská armáda má opravdu vyhledit ukrajince.
On byl za ten tvrdý, opravdu jako tvrdý přístupů či ukrajině.
Jestli tohle není něco, co potom chceš v té propagandě přece použít.
Podívejte se, co rodě chtějí, co hlásají.
Určitě, víš, já si myslím, že třeba je to jeho iniciativa, jeho slovník a jeho způsob,
ale kdyby jakkoliv nekorrespondoval s tím, co chce Kreml, tak by ho zarazili.
Takže asi to není tak, že mu tam psali, dneska to udělí o tom a zítra o tom,
ale určitě kontakty měl, věděl, kterým směrem se vydat
a věděl, kde je ta hranice kam až může jít.
A pak už to také bylo třeba na jeho svobodném jako rozhodnutí,
ale není to tak, že by si této lidé mohli psát, co chtějí.
Jí jsou i příklady jiných blogerů, kteří ještě ostrají,
krytzují generály ruské pravidelné armády,
velmi konkrétně na různých útěch, částech fronty,
popisují, čeho se tam dopustili a Kreml to nechává být.
Pak časem třeba ty generálové zmizíte funkce.
Takže asi myslím, že Kreml používá tyto blogery,
ale neřeklabych, že úplně přesně řídí každý jejich krok,
pouze koryguje a drží v tom koritě, kde jsou.
Aby nevybočili.
Ještě poslední otázka.
Znejstila to jeho smrt další propagandisty?
Já si myslím, že už v Loni, když byl spáchan atentát na Dariu Duginovou,
tak nastala v tom táboře takového toho střední úrovně různých úředníků,
pracovníků, různých propagandistických projektů
a propagandistů toho toho nastala nejistota.
Protože pakli, že ten čin má nějaký vzkaz,
ať už ho učinil kdokoliv, ať už ho připravil kdokoliv,
tak ten vzkaz je, že v centru Petrohradu pro některé lidi není bezpečno.
A mě právě přemýšlela jsem Ondra Soukup, náš kolega,
si myslí, by jsem viděla jeho vystoupení také k tomu to tématu.
On si myslí, že za tím činem mohli stát i různé tajné služby,
které jsou tedy za tím Putinovi odány, a že tedy má jít spíš
o takový mobilizační motify, jako že ukážeš občanů.
Podívejte se, musíme tu válku vést, protože jinak vidíte,
co ty Ukrajinci dělají, oni už jsou v Petrohradě.
Tak ano, jako znitologický, ale já když jsem o tom přemýšlela,
tak se mi to nezda úplně pravděpodobné, protože Putin,
a to já si ještě pamotují, že to jsem v Moskvě byla, nastoupil k moci v roce

2000, lesně 2001 s tím motem, že já vás ochráním.

Já ukončím válku v Češenskou a druhá polovina 90. let minuleho 100 letí.

To byl jeden teroristický útok za druhým.

My jsme se báli jezdit metrem v Moskvě, protože opravdu metro vybuchovalo.

Já jsem nastupovala do letadla a přemýšla jsem, kde je kolemně někdo,

kdo vyprá jako terorista. Prostě ta atmosféra tam byla velmi skličující.

A Putinová sláva při nejmenším do roku 2010 a jeho vlastně pozice

v té ruské společnosti, jeho popularita, byla založena na tom,

že on vrátil lidem pocit bezpečí a vnuknul jim, že on za něj

tu otázku bezpečnosti vyřeší, když o nim budou loajální.

A tentato společenská dohoda vlastně trvá jako by do dnes.

A tento čin, ten návrat toho terorizmu do center ruských velkomněsts,

no, aby ne do Petrohradu rodiště Putina, by znamenal, že bude všechno jinak.

Já to vůbec nevilučují, ale nezdá se mi to úplně logické,

v tom smyslu, že by se Putin zbavil té své hlavní, jak bych řekla,

devízy, se kterou předstupuje předopčany, v roce 2024 jsou opět

v uvozovkách volby v rusku, přece jenomali nějakou přízeň potřebuje,

a že by se prostě vzdal toho té pověsti cara, vůdce, vládce,

který je schopen, když ne, komfort, dostatek a mercedesy, tak zajistit rusům.

Alespoň uvnitř ruska bezpečí.

Co všechno dokáže zajistit zlatá soška.

Petra Procházková byla hostem Studiá N. Petromosti, děkuju, měj se hezky.

Ahoj.

Následuje krátká reklamní pauza za 15 sekund jsme zpátky.

A teď už jsou na řadě zprávy, které by vás dneska neměli minout.

Belgická policie provedla razyje v sídle Evropské lidové strany v Bruselu.

Podle prvních informací zabavila počítače, které jsou vysejí s finančními podvody.

Podrobnosti o razyje policie nezverejnila.

Z chodek státního rozpočtu dosáhl za první 3 měsíce víc než 166 miliard korun.

Zabřezem tak Saldov zrostlo od 46,5 miliardy.

Dapsalo to ministerstvo financí. Důvodem je pokračující růzd výdejů v sociální oblasti.

Ruští občané nebudou smět nakupovat nemovitosti v Litvě.

Rozhodl o tom parlament po Balcké země. Zákaz bude platit až do příštího roku a nebude se

vztahovat na rusy, kteří mají v zemi trvalý pobit.

Parlament taky pozastavil vydávání víc pro občany Ruska a Běloruska.

Reakce vlády na požadavky stávkujících akademiků je podle univerzitních učitelů neuspokojevá.

Podle iniciativy hodí napravdy hrozí další protesty.

A majitel tvetru Elon Musk změnil logo své sociální sítě.

Od včerejší od nesemí 100 typického ptačího loga objevuje pé seznámí díky memu a kryptomněně dogcoin.

Musk změnu oglasil na svém účtu pomocí obrázkového vtipu.

Hrnota dogcoinu poté prud cena rostla.

A na závěr ještě jízlivá poznámka.

Bývolý ředitel lesní zprávy Lány Miloš Balák si od hradu pronajel Vilus 1.20.

[Transcript] Studio N / Anatomie jednoho atentátu na ruského propagandistu

Těsně před jehodchodem s funkce ředitelemu pronájem za 6000 měsíčně oficiálně podepsala podřízená.

Balák může Vilu v Lánech užívat až do roku 2025.

A pakže je tady kryzebydlení.

Naslešenou zítra.